

Jagtlydighed med Sanne Ammitzbøll

Træningsseminar for DRK's trænere 4.-5. juni 2016

Tekst med fed grøn skrift indeholder et link.

Sanne driver **Sannes Hundecenter**, som tilbyder en lang række holdtyper plus individuel træning med problemløsning, for eksempel med fri ved fod og aflevering.

DRK's brugsprøve indeholder de fleste af de elementer, som skal bruges senere i jagttræningen, og som er nyttige i hverdagslivet med retrieveren:

- Gå på plads - med eller uden snor
- Sidde på plads i ro
- Blive siddende, når fører går
- Hjemkald
- Hente
- Aflevere
- Skud / tilvænning til høje lyde

Kontaktøvelser og impuls kontrol

Træningen starter med kontaktøvelser, fordi det er en forudsætning for al træning, at der er god kontakt mellem hund og fører. Hunden skal lære at tage kontakt til fører, når der skal trænes, og det er gode hjemmeopgaver at give kursisterne, fordi øvelserne med fordel kan indlæres hjemme uden forstyrrelser. Sanne opfordrede til at træne lige før fodring med lidt af hundens mad.

På træningspladsen er der mange forstyrrelser for både hund og fører. Derfor skal godbidderne være ekstra gode, og førerne skal gøres opmærksom på, at de hele tiden holder fokus på egen hund, så de ikke overser, når hunden tager kontakt. Timing er vigtig. Hunden skal roses (klikkes), når den ser på fører, ikke når den drejer hovedet væk igen eller bliver urolig, fordi fører ikke har koncentreret sig.

Opgave 1: Fører står passivt med armene ned langs siden og hunden foran. Ved holdtræning har hundene line på og fører, står med en fod på linen. Afvent at hunden tager kontakt, ros (eller klik) og giv hunden en godbid. Det sværeste ved denne øvelse er nok at få førerne til at være passive. Ved blot at bevæge sig lidt, føre hånden mod godbidstasken eller skifte vægten på fødderne, bliver det fører, som tager kontakt til hunden og ikke omvendt. Ryk i linen er heller ikke den rigtige måde at opnå kontakt til hunden.

Opgave 2: Fører holder en godbid i en lukket hånd foran hunden. Afvent at hunden opgiver godbiddet og tager kontakt, ros (eller klik) og giv hunden en godbid. Her starter indlæringen af impuls kontrol. Hunden lærer, at det ikke nytter sig at gå efter den første indskydelse - at spise godbiddet, men at det betaler sig at tage kontakt til fører.

Opgave 3: Fører har en godbid i hånden, som føres mod jorden, mens der er kontakt til hunden. Slipper hunden kontakten løftes godbiddet igen. I denne øvelse skal man passe på ikke at kræve så meget, at hunden hele tiden mister godbiddet. Ros (eller klik) og beløn for små fremskridt. Til sidst skal hunden kunne holde kontakten indtil godbiddet er på jorden.

Opgave 4: Hunden sidder foran fører. Fører kaster en godbid bag sig. Godbiddet skal være synlig for hunden, og man kan eventuelt bruge en skål. Bliver hunden siddende og tager kontakt, får den ros (eller klik) og en godbid - enten fra hånden eller den kastede. Går hunden efter godbiddet, forhindrer fører, at hunden får den. Øvelsen kan udvides ved at kræve, at hunden sætter sig.

Opgave 5: Hund og fører går sammen hen mod en skål. Fører kaster en godbid i skålen. Hunden får ros (eller klik) idet den har taget kontakt til fører og får bagefter lov at tage godbiddet. Øvelsen er lettest for hunden, hvis skålen er på højre side af fører. Efterhånden, som hunden forstår konceptet, kan øvelsen gøres sværere, ved at placere skålen nærmere hunden. Når hunden har lært at tage kontakt, kan denne øvelse udvides til at træne sit, når fører stopper. Kast godbiddet i skålen, når hunden tager kontakt holdes rosen (klikket) tilbage, og man afventer, at hunden sætter sig. Idet den sætter sig kommer ros (eller klik), og den får lov at tage godbiddet.

Opgave 6: Fører går baglæns med hunden foran sig. Når hunden tager kontakt får den ros (eller klik) og godbiden leveres ved det ben, hvor fører ønsker, hunden skal være, når den går på plads. Oftest venstre ben. Denne øvelse er en forberedelse til fri ved fod og lineføring i pladsposition. Det er lettere at holde kontakten, når man går baglæns.

Opgave 7: Der sættes forstyrrelser på øvelsen med baglæns gang. Godbidder på låg, kastede genstande (legetøj, bold, dummy). Hunden belønnes for at holde kontakten og ignorere forstyrrelserne

Ved opgaverne 2-5 får hunden lært impuls kontrol. Den lærer at tage kontakt til fører, før den handler. Det endelige mål er, at hunden kan holde sig i ro og afvente kommando, når der falder fugle på jagt.

Sanne viste en video [om kontaktøvelserne](#) og har siden lagt [hvalpetrænings](#) klip på youtube, som viser flere af øvelserne. Se også Siri Renée's [kontaktøvelser](#).

Tilrettelæggelse af træningen

Sanne gav følgende råd om tilrettelæggelse af træningen:

- Del øvelsen op
- Indlær de enkelte elementer
- Træn de enkelte elementer med forstyrrelser
- Sæt elementerne sammen
- Træn hele øvelsen med forstyrrelser

Bliv kan deles op i

1. at lære hunden at blive, når den er ved siden af fører
2. at lære hunden at blive, når fører går fra den

Begge dele kan med fordel trænes på platform

Forståelsen af at **blive ved føres side** kan trænes med hunden i sit ved føres side

- Ros (eller klik) hunden for at sidde roligt ved førers side og beløn med godbidder, mens den sidder. Det er vigtigt kun at rose (eller klikke), når hunden er i ro.
- Før en godbid foran næsen på hunden. Ros (eller klik) for at den bliver siddende. Beløn med en godbid.
- Træk i halsbåndet. Ros (eller klik) for at den bliver siddende. Beløn med en godbid.
- Kast en godbid i en skål. Ros (eller klik) for at den bliver siddende. Beløn med en godbid, som hunden får, mens den sidder.
- Skub til hunden. Ros (eller klik) for at den bliver siddende. Beløn med en godbid.
- Find gerne på andre øvelser.

Pia's Trifli ved, at poterne skal blive på platformen, hvis hun skal have godbiden

Forståelsen af at **blive, når fører går**, kan trænes ved at

- Gå et halvt skridt frem og tilbage. Ros (eller klik) hunden for at blive siddende. Beløn med godbid, mens den sidder.
- Gå flere skridt frem og tilbage. Ros (eller klik) hunden for at blive siddende. Beløn med godbid, mens den sidder.
- Lave forskellige bevægelser - snur rundt eller hop. Ros (eller klik) hunden for at blive siddende. Beløn med godbid, mens den sidder.
- Kast noget - for eksempel et stykke legetøj. Ros (eller klik) hunden for at blive siddende. Beløn med godbid, mens den sidder.
- Læg en godbid bag hunden. Ros (eller klik) hunden for at blive siddende. Beløn den ved at lade den hente godbiddet eller ved at give den en godbid, mens den sidder.
- Gem dig for hunden. Ros (eller klik) hunden for at blive siddende. Beløn den ved at gå tilbage til den og giv den godbiddet, mens den sidder.
- I de fire sidste øvelser øges kravene til hunden ved at øge afstanden mellem hund og fører.
- Find gerne på andre øvelser.

Som fører kan vi hjælpe hunden ved konsekvent at starte med højre ben, når hunden skal blive, og venstre ben, når hunden skal følge med.

Apportering

Det er vigtigt at gøre sig klart, hvilken apportering man ønsker. Sanne forklarede, at for hende er en god apportering, når hunden

- løber direkte ud
- samler spontant op
- har et godt greb og rolig mund
- løber direkte hjem
- afleverer til hånd med hovedet løftet mod fører

Aflevering. Stående eller siddende. Vælg det som fungerer bedst. Nogle hunde har bedre ro og styr på kroppen, når de sidder.

Problemer kan der være masser af. For eksempel: manglende lyst til at apportere, nøl ved opsamling, manglende fart på tilbageløb, pjat, letter ben, uro ved aflevering, hårdmundethed, dårligt greb, låser eller vil ikke aflevere.

Håndtargetet som hjælp i apporteringstræningen

Hvis der er problemer, så er det nødvendigt at nærde i de detaljer, som driller, og Sanne viste et klip om, hvordan man træner **håndtargetet**, som hjælp til at få gode apporteringer. Hunden lærer først, at den får en godbid, når den dutter på hånden. Sanne siger dygtig, når hunden har snuden på hånden, men man kan også bruge en klikker som markør signal. Godbiddet kommer bagefter - fra den anden hånd. Når hunden har lært at dutte på hånden, begynder man at friste den med en godbid. Læg mærke til, hvordan Sanne gør fristelsen større, ved at have godbiddet i en åben hånd og ved at lægge den på et låg. Når hunden har forstået øvelsen med fristelser, kombineres den med en apportering, hvor hunden efter at have samlet bolden op løber direkte til hånden. Sanne understregede, at det er vigtigt hele tiden at variere øvelsen, så hunden ikke kan forudse, hvad der sker.

Brug af platform som hjælp i apporteringstræningen

På klippet om [håndtargetet](#), bruger Sanne en platform, når hun ønsker, hunden skal blive siddende. Skal man bruge platform, skal hunden først lære at platformen er et godt sted at være. Hunden skal være så glad for platformen, at den selv springer op på den. Træningen startes ved at give hunden en godbid, når den viser interesse for platformen, og fortsættes ved hurtigt at afvente, at den sætter en, to og til sidst alle fire poter på platformen. I starten kan godbiddene gives så hunden "lokkes" med op på platformen. Når hunden har fundet ud af at gå op på platformen, gives godbiddene ved siden af platformen, så den igen kan tilbyde at gå op på platformen.

Platformen er velegnet til træning af at blive på stedet, da det bliver meget tydeligt, hvis hunden rykker sig. Det ses også på klippet om [håndtargetet](#). Dette klip, viser hvordan platformen bruges til at træne [ro med distraktioner](#). Platformen kan bruges i apporteringstræningen, ved at placere den der, hvor man ønsker, at hunden skal aflevere. Enten lige foran fører eller ved førers side. På den måde er det helt klart for både hund og fører, hvor hunden skal være, når den skal aflevere.

Platformen kan også bruges til træning af [dirigering og stoplydighed](#).

Hvis du søger på youtube efter klip med platform/placeboard træning, så vær opmærksom på, at ikke alle trænere har forstået, at platformen skal være forbundet med glæde og tryghed for hunden. Så læg mærke til om hunden ser glad ud ligesom [hvalpen her](#).

Hvis ikke, så klik hurtigt videre.

Andre hjælpemidler

Hvis det kniber med lysten til at apportere, så lad hunden knalde, lav det sjov, brug noget hunden kan lide.

Det kan være en hjælp at bruge en prey- eller snackdummy, som indeholder godbidder, som kun fører kan få ud. Her er vist en model med skind fra Mystique, men et billigt penalhus kan også bruges. Godbiddene tages ud og gives som belønning, når preydummyen er afleveret.

For nogle hunde er leg eller jagt en god belønning efter en pæn aflevering. En kastet godbid kombinerer fart og godbid i belønningen.

Væk apporteringslysten

Den allerførste apporteringstræning, kan med fordel laves i en gang uden forstyrrelser. Kast til hvalpen, lad den løbe, når den er i ro, og beløn den med ros, kæl og aktivitet, hvis den kommer tilbage med det kastede. Tag ikke apporten fra hvalpen og vær passiv, hvis hvalpen vælger at beholde apporten for sig selv. En sok med knude på eller en anden blød genstand kan med fordel bruges som apport. Sanne bruger ikke dead or alive eller ligende øvelser i sin apporteringstræning.

Opsamlinger

Nogle hunde løber bare ud, samler op og kommer hjem igen, mens andre nøler med opsamlingen eller forlader dummyen og går på snusetur. For at fremme en hurtig opsamling er det vigtigt at have et godt hjemkald, da hunden så normalt vil skynde sig at samle op.

Opsamlingen kan også fremmes ved at have en snor i dummyen, så den kan trækkes væk eller op i luften, hvis hunden nøler. Nogle hunde vil også samle spontant op, hvis de skal kæmpe lidt for at få fat i en dummy, som ligger i en grenbunke eller et buskads. Endelig hjælper det ofte, hvis fører vender sig og går væk fra hunden. Udfordringen her er at få fører til at gå væk i rask tempo, uden hele tiden at tjekke om hunden nu er på vej.

Sanne opfordrede til kreativitet. Hvis en metode ikke virker, så prøv en anden. Sørg for at stemningen forbliver god, prøv at gøre træningen sjov for hunden, så opsamling bliver udført med glæde.

Foto Anne Winkel - Drive-in træning

Apportemner og distraktioner

Dørstopperhund fra Dora Design
<https://www.designoghandelshuset.dk/>

Sanne havde medbragt et rigt udvalg af sære tøjdyr, som hun bruger til at lære hundene at samle forskellige genstande op eller som distraktioner. Mange af tøjdyrene var købt på loppemarkeder og i genbrugsbutikker.

Der var en dørstopperbamse, som er meget tung, en elg, en hund med flere forskellige lyde afhængig af hvilken kropsdel, der blev hevet i, en vibrerende hund til at forberede hunden på at apportere anskydninger, en slasket hund, som bedst bæres med et greb på midten. Som distraktion, var der godt gang i en [jodlende flamingo](#), som hundene dog ikke skulle apportere. Se Sannes brug af [flamingoen som forstyrrelse](#).

Fri ved fod

Fri ved fod deles op i to øvelser.

- at indtage positionen ved førers side
- at holde kontakt til fører i bevægelse

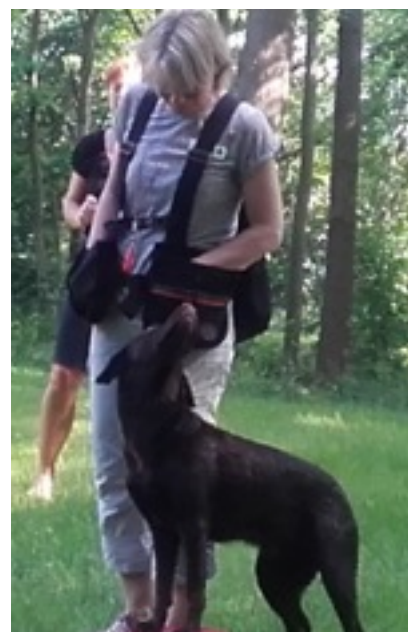
De to ting indlæres hver for sig

At indtage positionen ved førers side kan trænes på en balje. Øvelsen kaldes også for [elefantøvelsen](#).

Start med at placere en omvendt balje foran hunden og beløn den for at vise interesse for baljen. Sig dygtig eller klik, når hunden har snuden tæt på baljen og giv godbiddet på baljen. Efter nogle få gentagelser afventer man, at hunden skraber på baljen, dernæst sætter en pote på baljen og sætter begge poter op. Når hunden er blevet belønnet nogle gange med begge forpoter på baljen, afventer man, at den gør en bevægelse med bagbenene, og belønningen gives, så den fremmer hundens bevægelse mod højre. Sanne understregede, at det sidste stykke er svært. Dygtig eller klikket skal falde, mens hunden er i bevægelse, og godbiddet gives så den fremmer bevægelsen mod førers ben. Hvis hunden går i stå i øvelsen, så kan man hjælpe ved selv at bevæge sig lidt. Sanne viste disse klip, som illustrerer træningen: [Ziggy på spand](#), [Kanvas på spand](#), [Kanvas af spand](#).

Med en hvalp kan træningen på baljen gøres på 14 dage, med en ældre hund, må man forvente, at det tager længere tid.

Når hunden forstår, at den skal følge benet, og kan gøre det som i klippet "Kanvas af spand", kan man begynde at gå 1 skridt frem, 1 skridt til højre, 1 skridt bagud. Til sidst kaldes hunden hjem, og skulle nu kunne finde ind i den rette position ved førers side.

Som kvalitetstjek på 1-skridts øvelsen kan man kaste en dummy frem, og gå imod den et skridt ad gangen. Avancer til 2 skridt.

At holde kontakt til fører i bevægelse er sværere, og startes med at gå baglæns med hunden foran sig, mens der belønnes for kontakt. Giv godbidder ved venstre ben, (hvis det er der man ønsker hunden skal gå). Når hunden kan følge med baglæns og holde kontakten, begynder man at friste den med godbidder, som holdes ud til siden. Ligesom ved de indledende kontaktøvelser, belønnes hunden for at vælge fristelsen fra og tilbyde kontakt. Træningen fortsættes med større og større forstyrrelser, og til sidst kan man vende rundt og gå fremad med hunden.

Fri ved fod træningen fortsættes med flere og mere provokerende forstyrrelser. En bold kastet bagud kan efterfølgende bruges som belønning. Fri ved fod kan også belønnes med en apportering af en dummy eller et frit søg. At skulle gå fri ved fod ned mod en vandmarkering er en stor udfordring og et godt kvalitetstjek på, om træningen har været god nok.

Ifølge Sanne tager det et år at træne en rigtig god fri ved fod, hvor hunden ser op på fører. Når den kan det, tager det kun et par uger, at lære den at se frem, når den går fri ved fod. Det gøres ved at få en hjælper til at kaste dummyer foran. Når den ser det, får den lov til at hente.

Piberi og forventning

Sanne ser flest problemer med forventningsstress og piberi hos hunde, der er overtrænnet. De piber i forventning om at få lov at apportere. Har man en sådan hund på et hold, er det vigtigt at flytte den væk fra de øvrige deltagere, da piberiet nemt smitter. Det kan også hjælpe, hvis hunden sættes af, og fører står et stykke væk. Fører skal gøres bevidst om ikke at belønne lyd. Det er rigtig svært, da hunden netop tiltrækker sig opmærksomhed, når den piber.

Hunden skal trænes i, at der sker en masse omkring den, uden at den skal noget. For eksempel ved at hundene sidder på linje, men kun en arbejder ad gangen. Væn også hunden til at ikke alt, hvad der kastes på vand skal hentes, ved at kaste sten i vandet. Eller kast en dummy på land. Gå ned til vand og kast en sten i, vend rundt og lad hunden hente dummyen på land.

For at undgå stress og forventning i forbindelse med skud, så lægger Sanne skud ind i træningen, hvor hundene ikke skal lave noget efter skuddet, eller hvor der slet ikke bliver kastet i forbindelse med skuddet.

For at forebygge den forventningsstress, som hunden kan føle på en ventelinje, bruger Sanne meget at have flere hunde siddende på linje under træning, så de lærer bare at sidde og se på.

Eksempel på en træningstime

Fire hunde placeret i firkant på hver sin platform. 75% af træningen er at sidde i ro på platformen.

En fører ad gangen. Hunden bliver siddende. Fører går hen og hilser på den næste fører, som holder sin hund i ro på platformen. Tilbage til hunden og beløn.

En fører ad gangen. Hund og fører gå fri ved fod til den næste og hilser. Begge førere holder fokus på egen hund, og belønner for kontakt.

Flamingoen sættes på som forstyrrelse.

En fører ad gangen. Hund og fører gå fri ved fod rundt om den næste.

Hundene sidder ved fører. Et tøjdyr kastes mod den næste deltager, som samler op og kaster den videre.

Gentages, men nu med en frisbee med lyd.

Hjemkald. En fører ad gangen går ud på den anden side af firkanten og kalder hjem, så hunden passerer mellem to ekipager.

Variant hjemkald, hvis hundene kan blive siddende uden platform. En fører ad gangen går ud på den anden side af firkanten og kalder hjem, så hunden passerer mellem to ekipager. Her sættes hunden af. Fører returnerer til platformen og kalder hjem.

Apportering. Træner kaster, så hunden skal løbe igennem firkanten og ud forbi to ekipager for at apportere. Alternativt, hvis det er for svært, kastes der ud af firkanten.

Den rystende pibende tøjhund kommer frem. En fører ad gangen præsenterer tøjhunden for deres hund og lader den bære hen til den næste fører. Hundene skal have et vist niveau, for at kunne klare denne udfordring.

Der roteres, så hundene sidder på en ny platform.

Førerne kaster en godbid frem mod et låg. Fører samler op, og hundene skal blive siddende, men får indimellem lov til at tage godbiden. Ellers holder godbiden op med at være fristende.

Distractionen øges ved, at fører laver forskellige armbevægelser.

Der placeres et låg i midten. Fører går ind og dropper en godbid på låget. Tilbage til hunden og der gås lineføring eller fri ved fod rundt om låget.

Apportering. Tre førere holder deres hund i ro. En hund er vendt rundt, og træner kaster en ud i terrænet. Dummyen hentes. Denne apportering er sværere end de tidligere, fordi terrænet er mere udfordrende. Der gås fri ved fod til næste post, så alle får denne ene egentlige apportering.

Deltagerne får vejledning.

Gode råd til trænerne

Giv konkrete råd og vejledning.

Vær en dygtig problemløser, men vær ærlig om at ikke alle problemer kan løses.

Anerkend at ikke alle hunde er ens.

Lav differentieret træning, så det ikke bliver den dårligste, som sætter niveauet, Lav udfordringer til kursisterne tilpasset deres niveau.

Sig hvad du mener.

Så nogle frø, men gå forsigtigt til værks, når holdninger og træningsmetoder skal ændres.

Brug fantasien og sørg for at træningen er sjov.

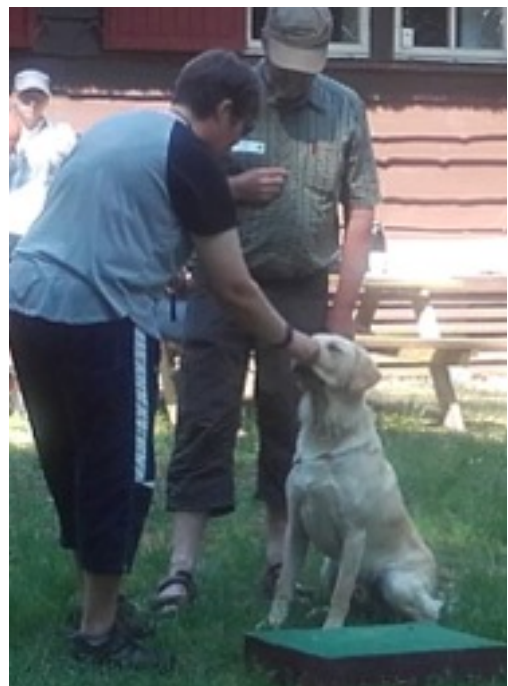
Lav gerne konkurrencer.

Træn ro på post med dummy kast, pølsetræning og tennisboldsdriblinger.

Lav facebook grupper, slå træning op.

Giv konkrete lektier for.

Når vi træner jagthund, træner vi hunde, der skal bruges. Vi arbejder med jagtinstinkt, og det skal vi have respekt for.

Andre betragtninger

Sanne går kun undtagelsesvis ind og overtager kursisters hunde, fordi det er fører, som skal få samarbejdet med hunden til at fungere.

Vi skal være opmærksomme på, at det ikke er den dårligste hund på holdet, som sætte niveauet, og derfor er det altid en fordel, hvis holdet er homogent.

Godbidder som stress tjek. Kan hunden ikke tage imod en godbid under træningen, så er den for stresset til at træne. Vil hunden ikke spise sin frokost på en jagtdag, så bør den blive i bilen resten af dagen.

Sanne sluttede af med denne video om [Jagttæning på højt plan](#) med en bemærkning om at huske på, at hundetræning skal være sjov.

Sanne har siden seminaret 4.-5. juni lagt adskillige klip på youtube. Find dem ved at søge på **spilop1212**